Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KMASK/22mdKOMU027/22
Názov predmetu	mediálne kompetencie II.
Rozsah	2P
Počet kreditov	2
Vyučujúci	Mgr. Lucia Furtáková, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Záverečné hodnotenie je udelené na základe splnenia nasledujúcich podmienok:
Vyžaduje sa aktívna účasť na vyučovaní a vypracovávanie stanovených priebežných zadaní (hodnotené najviac 20 bodmi). Súčasťou hodnotenia je aj prezentácia vybranej témy z oblasti mediálnej výchovy v priebehu semestra/napísanie odbornej eseje (na základe harmonogramu stanoveného vyučujúcim, hodnotené najviac 30 bodmi) a realizácia tzv. skupinového semestrálneho projektu (hodnotené najviac 50 bodmi). Všetky uvedené podmienky absolvovania predmetu musia spĺňať požadovanú kvalitu a byť odovzdané v stanovených termínoch.

Záverečná hodnotiaca stupnica (v percentách):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›,
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›,
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›,
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›,
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›,
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›.

Úspešné absolvovanie predmetu podmieňuje tiež pravidelná účasť na výučbe. Povolené sú maximálne 2 absencie (t. j. 4 vyučovacie hodiny) bez udania dôvodu. V prípade väčšieho počtu absencií (3 – 4 absencie) je potrebné predložiť kópiu lekárskej dokumentácie, ktorá svedčí o závažnejšej povahe zdravotných problémov študenta, alebo iný dokument obsahujúci relevantné dôvody neúčasti poslucháča na prednáškach. Jednotlivé prípady budú posudzované individuálne, s prihliadnutím na okolnosti. V prípade schváleného individuálneho harmonogramu štúdia je nutná minimálne 50 % účasť na prednáškach (pozri Študijný poriadok UCM, §13).

Výsledky vzdelávania

Študent po absolvovaní predmetu získajú tieto vedomosti, schopnosti, zručnosti, kompetencie:
1) Teoretické zázemie (vedomosti):
• získa poznatky z problematiky mediálnej výchovy, rozvoja mediálnej gramotnosti, budovania mediálnych kompetencií, posilňovania kritického myslenia a kritickej analýzy mediálnych obsahov;
• vie charakterizovať nosné pojmy problematiky a prepojiť ich: mediálna výchova, mediálna gramotnosť, mediálne kompetencie;

• orientuje sa v cieľoch mediálneho vzdelávania a vie charakterizovať úrovne mediálnej gramotnosti v závislosti od úrovne poznatkov, schopností a zručností účastníkov mediálneho vzdelávania;
• pozná historický kontext vzniku a vývoja mediálnej výchovy doma i v zahraničí, najmä v krajinách EÚ;
• orientuje sa v systéme vzdelávania na Slovensku - formálne a neformálne vzdelávanie v mediálnej výchove;
• vie identifikovať špecifiká mediálneho vzdelávania vo vzťahu k špecifickým skupinám obyvateľstva (deti a mládež, seniori, učitelia a pod.);
• orientuje sa v problematike negatívnych stránok médií (najmä internetu) vo vzťahu k rôznym skupinám obyvateľstva.
2) Praktické zázemie (zručnosti):
• pozná a vie aplikovať preventívne opatrenia, iniciatívy a organizácie venujúce sa problematike mediálnej výchovy a boja proti negatívnym fenoménom médií (falošné správy, hoaxy, dezinformácie, sexuálne obťažovanie na internete, online závislosť, kyberšikanovanie, persuázia a manipulácia v médiách a i.);
• rozvíja si kritické myslenie a je schopný analyzovať mediálne obsahy s ohľadom na autorský zámer, relevanciu zdrojov, pravdivosť informácií a i.;
• rozvíja si komunikačné a argumentačné schopnosti, vie pracovať v kolektíve i samostatne.
3) Kompetencie:
• orientuje sa v aktuálnych trendoch problematiky mediálnej výchovy;
• je schopný navrhovať možné riešenia v oblasti prevencie a ochrany pred negatívnymi vplyvmi médií;
• je schopný navrhovať vzdelávacie aktivity pre deti a mládež zamerané na rozvoj mediálnych kompetencií a zvyšovanie mediálnej gramotnosti;
• je schopný navrhovať vzdelávacie aktivity pre dospelú populáciu zamerané na rozvoj mediálnych kompetencií a zvyšovanie mediálnej gramotnosti;
• je schopný navrhovať vzdelávacie aktivity pre seniorov zamerané na rozvoj mediálnych kompetencií a zvyšovanie mediálnej gramotnosti;
• je schopný viesť workshopy a vzdelávacie aktivity zamerané na rozvoj mediálnych kompetencií a zvyšovanie mediálnej gramotnosti.

Stručná osnova predmetu

1. Tvorivé myslenie ako mediálna kompetencia.
2. Persuázia v médiách. Persuazívne techniky.
3. Manipulácia v médiách. Manipulatívne techniky.
4. Výzvy mediálnej výchovy v postfaktickej spoločnosti. Problematika dezinfomácií a falošných správ.
5. Násilie v médiách.
6. Stereotypizácia v médiách.
7. Hodnoty v médiách.
8. Virtuálna (seba)reprezentácia človeka. Kult tela v médiách.
9. Zodpovednosť vysielateľov voči detskému divákovi. Mediálna tvorba pre deti a mládež.
10. Mediálna výchova dospelých a seniorov.
11. – 12. Realizácia skupinového semestrálneho projektu.

Odporúčaná literatúra

Ambrožová, P., Junová, I., & Stašová, L. (2021). Nové výzvy rodičovství – mediální výchova v digitální době. Paido.
Buckingham, D. (2010). Media education: Literacy, learning and contemporary culture. Polity Press.
Hossová, M., & Hekelj, M. (2018). Mediálna výchova a mediálna gramotnosť v kontexte televíznej tvorby pre deti a mládež. FMK UCM.
Izrael, P., Holdoš, J. et al. (2019). Digitálne detstvo. Verbum.
Kačinová, V. (2018). Fenomén „fake news“, hoaxov a konšpiračných teórií v kontexte mediálnej výchovy.

FMK UCM.
Prostináková Hossová, M. (2023). Status of senior media literacy in the Slovak Republic. Communication Today, 14(2), 52-75. https://doi.org/10.34135/communicationtoday.2023.Vol.14.No.2.5
Višňovský, J., & Radošinská, J. (2021). Fake news is bad news
hoaxes, Half-truths and the Nature of Today's Journalism. IntechOpen.